



РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на околната среда и водите

Басейнова дирекция „Дунавски район“

Изх. № ПУ-01-176 (3)

Гр. Плевен 01.06.2019 г.

ДО

Г-ЖА ЕЛЕНА СТЕФАНОВА

ДИРЕКТОР НА РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ

ПО ОКОЛНА СРЕДА И ВОДИТЕ – ГР. ВЕЛИКО ТЪРНОВО

БУЛ. „НИКОЛА ГАБРОВСКИ“ № 68

5002 ГР. ВЕЛИКО ТЪРНОВО

На Ваше писмо с изх. № 1010 (6)/25.06.2019 г.

Относно: Инвестиционно предложение (ИП) „Рехабилитация на МВЕЦ „Леденик“ с подмяна на хидрогенераторното оборудване“

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО СТЕФАНОВА,

В Басейнова дирекция Дунавски район (БДДР) е постъпило Ваше писмо с наш вх. № ПУ-01-176 (2)/25.06.2019 г. с искане за изготвяне на становище по чл. 4а от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда. Относно горепосоченото ИП, на основание чл. 155, ал. 1, т. 23 от Закона за водите (ЗВ), изразявам следното становище:

1. Относно оценка на допустимостта на предложението от гледна точка на целите на опазване на околната среда и мерките за постигане добро състояние на водите, определени в плановете за управление на речните басейни:

Съгласно представената информация:

ИП предвижда подмяна на амортизираното старо хидрогенераторно оборудване на ВЕЦ „Леденик“. Възложителя на ИП е титуляр на Разрешително за водовземане от повърхностен воден обект № 11140049/15.06.2009 г., продължено и изменено с Решение № 2662/11.06.2019 г. на Директора на БДДР.

Предвижда се чрез инсталиране на новото оборудване да се преработват (максимално ефективно) енергийно и досега улавяните води (в размер на $4,0 \text{ м}^3/\text{сек}$), без да се налага досегашната дългогодишна практика – уловените води над $2,3 \text{ м}^3/\text{сек}$ да се връщат обратно в реката посредством двата преливника на горната вада.

Иска се увеличение на лимита на ползваната вода (за възможния за енергийно преработване с новото оборудване воден обем при оползотворяване на водно количество до $Q_{\text{застр.}} = 4,00 \text{ м}^3/\text{сек}$) от „до 40,5 млн. $\text{м}^3/\text{год.}$ “, съгласно Разрешително № 11140049/15.06.2009 г. на „до 98,0 млн. $\text{м}^3/\text{год.}$ “.

Не се предвиждат никакви изменения по конструкцията на водохващането на р. Янтра. Схемата и техническите параметри на съоръженията (водохващане на р. Янтра с $Q_{\text{застр.}} = 4,00 \text{ м}^3/\text{сек.}$; горна вада с дължина 640 м и долна вада) се запазват.

Приложен е Хидролого-стопански анализ, съдържащ: ежедневни хидрологични данни за



5800 гр. Плевен, ул. „Чаталджа“ №60
тел.: +359 64 88 51 00, факс: +359 64 80 33 42
e-mail: dunavbd@bddr.org, web: www.bd-dunav.org



три средни по влажност години (2010 г., 2016 г. и 2017 г.), измерени на ХМС № 23650/74 на р. Янтра при Габрово; средномногогодишна трайностна крива и месечни трайностни криви на оттока на р. Янтра при водохващането на централата; прогнозно електропроизводство на централата; прогнозни преработени водни маси и прогнозен специфичен разход на вода от нея. Видно от средномногогодишната трайностна крива, посоченото в Разрешително № 11140049/15.06.2009 г. средномногогодишно водно количество в размер на 6,14 м³/сек се потвърждава, докато водното количество с обезпеченост 85% е 2,80 м³/сек. Водното количество с обезпеченост 95% е в размер на 2,05 м³/сек, а водното количество в размер на 4,6 м³/сек ($Q_{\text{ЕКОЛОГ}} + Q_{\text{макс}}^{\text{ВЕЦ}}$) е с обезпеченост 62%. За посочените три години е моделирана работата на централата при инсталиране на ХГ, с цел определяне на енергопроизводството, преработените водни маси и специфичния разход вода. При моделирането най-напред е било предвидено осигуряването на минималните задължителни оводнителни водни количества в размер на 600 л/сек (0,600 м³/сек). След това е сравняван остатъчният отток в реката с водните количества, които са необходими за работата на турбината (в диапазона на отваряне на лопатките на работното колело), като са използвани работните характеристики предоставени от производителя на оборудването. Съгласно анализа, основните параметри на ВЕЦ „Леденик“ (след подмяна на хидрогенераторното (ХГ) оборудване) са:

параметър	мярка	стойност
Застроено водно количество на водовземането от р. Янтра	м ³ /сек	4,00
Екологично водно количество при бената на р. Янтра	м ³ /сек	0,600
Застроено водно количество на ВЕЦ – ХГ 7585/935 R	м ³ /сек	4,00
Работно горно водно ниво (РГВН)	кота	164,90
Работно долно водно ниво (РДВН)	кота	160,90
Нетен напор на застроено водно количество	м	4,00
Инсталирана мощност на централата (след рехабилитацията с подмяна на ХГ оборудване)	kWh	123
Средногодишно прогнозно енергопроизводство	kWh/год.	781 239
Средномногогодишни прогнозни преработени водни маси от р. Янтра	млн. м ³	98,67
Прогнозен специфичен разход на вода	м ³ /kWh	126,283

1.1. По отношение на План за управление на речните басейни (ПУРБ) 2016 – 2021 г. в Дунавски район

ПУРБ е приет с Решение № 1110/29.12.2016 г. на Министерски съвет и публикуван на интернет страницата на Басейнова дирекция „Дунавски район“ – www.bd-dunav.org, в секция „Управление на водите“, подсекция „План за управление на речните басейни“, част „ПУРБ 2016 – 2021 г. в Дунавски район“.

1.1.1. ИП попада в следните повърхностни и подземни водни тела, както и зони за защита:

1.1.1.1. Повърхностни водни тела

Код на водно тяло (ВТ)	Воден обект	Географски обхват	Естествено /СМВТ /ИВТ	Химично състояние	Екологично състояние/ потенциал
BG1YN900R1015	ЯНТРА	р. Янтра от вливане на р. Козлята при Габрово до вливане на р. Белица при Велико Търново	естествено	добро	лошо (поради отклонение от СКОС по показатели: N-съединения, P-съединения, МЗБ, МФ, ФБ, Риби)



Забележка: * СМВТ – силномодифицирано ВТ; ИВТ – изкуствено ВТ. За СМВТ и ИВТ се определя екологичен потенциал.

Поставените цели за ВТ за 2021 г. са: „Постигане на СКОС за N-съединения, P-съединения, МЗБ, МФ, ФБ, Риби за умерено екологично състояние до 2021 г.. Предотвратяване влошаване на екологичното състояние по останалите елементи за качество. Предотвратяване на замърсяването и запазване на добро химично състояние“. За ВТ е определено изключение от постигане на добро състояние по отношение на показателите с отклонения от СКОС на основание чл. 156в от Закона за водите до 2027 г..

Въздействието от експлоатацията на ВЕЦ „Леденик“ върху повърхностното водно тяло е отчетено в действащия ПУРБ 2016-2021 г..

ИП предвижда подмяна на хидрогенераторното оборудване на ВЕЦ „Леденик“, с цел максимално ефективно енергийно преработване на досега улавяните води (в размер на 4,0 м³/сек). ИП не предвижда никакви изменения в схемата и техническите параметри на съоръженията (водохващане на р. Янтра с $Q_{застр.} = 4,00$ м³/сек.; горна вада с дължина 640 м и долна вада). Реализирането на ИП не се очаква да доведе до ново съществено изменение на физичните характеристики на водното тяло и/или до съществени изменения на оттока, респективно до нарушаване на минималния допустим отток на реката. Не се очаква реализирането на предвидените дейности да окаже негативно влияние върху екологичното и химично състояние на повърхностното водно тяло и да доведе до непостигане на поставените цели, при спазване на описаните по-долу мерки и законови изисквания, в т. ч. забрани и ограничения.

1.1.1.2. Подземни водни тела

Код на ВТ	Име на ВТ	Химично състояние	Количествено състояние
BG1G0000TJK045	Карстови води в Централния Балкан	лошо (поради отклонение от СКОС по следните показатели: NO ₃ , NH ₄)	добро

Поставените цели за ВТ с код BG1G0000TJK045 за 2021 г. са „1. Запазване на добро количествено състояние; 2. Предотвратяване на влошаването на химичното състояние по показатели NO₃ и NH₄; 3. Запазване на добро химично състояние по останалите показатели“. В ПУРБ 2016-2021 г. за водното тяло е определено изключение от постигане на добро химично състояние на основание чл.156в от Закона за водите до 2027 г..

В ИП няма посочени дейности свързани с водовземане от подземни водни тела. Реализирането на предвидените дейности не се очаква да окажат негативно въздействие върху химичното и количественото състояние на подземното водно тяло, в т. ч. да доведат до непостигане на поставените цели.

1.1.1.3. Зони за защита на водите, съгласно чл. 119а, ал. 1 от Закона за водите (ЗВ)

Зони за защита на водите	Вид на зоната	ИП не попада/попада (име, код) в зона за защита
чл. 119а, ал. 1, т. 1 от ЗВ	Зона за защита на питейните води от повърхностни водни тела	Не попада
	Зона за защита на питейните води от подземни водни тела	Попада (всички подземни водни тела)



Зони за защита на водите	Вид на зоната	ИП не попада/попада (име, код) в зона за защита
чл. 119а, ал. 1, т. 2 от ЗВ	Зона за отдих и водни спортове	Не попада
чл. 119а, ал. 1, т. 3 от ЗВ	Чувствителна зона	Попада
	Уязвима зона	Попада
чл. 119а, ал. 1, т. 4 от ЗВ	Зона за стопански ценни видове риби	Не попада
чл. 119а, ал. 1, т. 5 от ЗВ	Защитени територии	Не попада
	Зона за местообитания	Попада, Река Янтра, код BG0000610
	Зона за птици	Не попада

1.1.1.4. Санитарно-охранителни зони, съгласно чл. 119, ал. 4, т. 2 от ЗВ

Към настоящият момент, теренът предвиден за реализиране на ИП не попада в (СОЗ) по реда на Наредба №3/16.10.2000 г. за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди (Наредба № 3 от 16 октомври 2000 г.). Няма налични съоръжения за питейно водоснабдяване без определени СОЗ, за които е необходимо спазване на ограничения в буферни зони съгласно Приложение 1 към Национален каталог от мерки към ПУРБ. (http://www5.moev.government.bg/?wpfb_dl=17375).

1.1.2. Мерки, заложи в ПУРБ 2016 – 2021 г., които трябва да се вземат предвид при реализиране на ИП

Предвид предоставената информация, реализирането на ИП е необходимо да бъде съобразено с приложимите мерки, заложи в ПУРБ 2016 – 2021 г., в т. ч.:

А. Забрани и ограничения

Код на мярката	Наименование на мярката	Действия за изпълнение на мярката	Код на действие
GO_3	Подобряване на управлението на водите в зоните за защита на водите	Съобразяване с режими, препоръки и мерки имащи отношение към води, въведени с утвърден план за управление на ЗЗ/ЗТ	GO_3_6
HY_7	Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките	5. Забрана за нарушаването на естественото състояние на леглата, бреговете на реките и крайбрежните заливаеми ивици, с изключение на дейности за удълбочаване на фарватера и коригиране на речното корито за осигуряване/подобряване на безопасно корабоплаване в общия българо-румънски участък на р. Дунав и при дейности за защита от наводнения, както и други дейности съобразени с действащото законодателство	HY_7_5
HY_1	Възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия	8. Забрана за сечи на естествена крайбрежна растителност	HY_1_8



Код на мярката	Наименование на мярката	Действия за изпълнение на мярката	Код на действие
DP_13	Опазване на водите от замърсяване с препарати за растителна защита	4. Забрана за складиране на пестициди, депониране и третиране на отпадъци в крайбрежните заливаеми ивици и принадлежащите земи на водохранилищата	DP_13_4
HY_10	Осигуряване на екологичния отток	5. Забрана за водовземане при маловодие в засегнатите райони за всички водни тела (не само за зоните за защита на водите), когато оттокът е по-малък от 10% от средномногогодишното водно количество или от минималното средномесечно количество с 95% обезпеченост към точката на водовземане	HY_10_5
CA_1	Осигуряване на водни количества във връзка с постигане на БПС на предмета на опазване в защитените зони от Натура 2000	1. Осигуряване на водни количества във връзка с постигане на БПС на предмета на опазване в защитените зони от Натура 2000	CA_1_1
PM_2	Опазване на химичното състояние на подземните води от замърсяване и влошаване	2. Забрана за извършването на дейности водещи до отвеждането в подземните води на опасни вещества	PM_2_2
GD_1	Опазване на химичното състояние на подземните води от замърсяване и влошаване	2. Забрана или ограничаване на дейности, които увеличават риска за пряко или непряко отвеждане на приоритетни и опасни вещества или други замърсители в подземните води, включително разкриването на подземните води на повърхността, чрез изземване на отложенията и почвите, покриващи водното тяло.	GD_1_2
DP_2	Намаляване на дифузното замърсяване от промишлени дейности	8. Забрана на миенето и обслужването на транспортни средства и техника в крайбрежните заливаеми ивици и принадлежащите земи на водохранилищата	DP_2_8

Б. Други мерки

Код на мярката	Наименование на мярката	Действия за изпълнение на мярката	Код на действие
HY_10	Осигуряване на екологичния отток	Осигуряване на минимално-допустимия отток в реките след съоръжения за водовземане или регулиране на оттока	HY_10_4
HY_7	Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките	1. Недопускане на нови негативни промени в хидроморфологичния режим (причинени от ВЕЦ, изземване на наносни отложения от язовири, нови водовземания и др.) във водните тела определени като или попадащи в зони за защитана водите	HY_7_1
PM_9	Предотвратяване на влошаването на състоянието на водите от проекти и дейности на етап инвестиционните предложения	Недопускане реализацията на инвестиционни предложения, водещи до негативна промяна на състоянието на водните тела;	PM_9_2



Код на мярката	Наименование на мярката	Действия за изпълнение на мярката	Код на действие
HY_11	Осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите	Изпълнение на собствен мониторинг по съгласувана от БД програма	HY_11_6
CA_8	Осигуряване на измерване на количеството повърхностните води	Изграждане на съоръжения за измерване на оттока на повърхностите води след водовземни съоръжения или съоръжения за регулиране на оттока	CA_8_1
CA_8	Осигуряване на измерване на количеството повърхностните води	Контрол на оттока в участъка след съоръжения за водовземане от повърхностни води и/или съоръжения за регулиране на оттока	CA_8_2
HY_11	Осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите	1. Изграждане на съоръжения за осигуряване на непрекъснатостта на реката (рибни проходи, байпаси и др.)	HY_11_1
HY_11	Осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите	15. При изграждане на съоръжения за осигуряване на непрекъснатостта на реката (рибни проходи, байпаси и др.) да се използват най-добри практики за осигуряване на максимална ефективност и минимизиране на въздействията	HY_11_15

В Програмата от мерки към ПУРБ 2016 – 2021 г. (съгласно Приложение № 7.2.4), с място на прилагане ВЕЦ „Леденик“ са предвидени мярка с код „HY_11“, код на действие „HY_11_1“ и мярка с код „CA_8“, с кодове на действие „CA_8_1“ и „CA_8_2“.

При реализирането на ИП следва да се имат предвид и приложимите мерки съгласно Становище по Екологична оценка № 7-3/2016 г. на проекта на ПУРБ към ПУРБ 2016 – 2021 г. в ДРБУ, в т. ч.:

— „Въвеждане на изисквания в разрешителните за провеждане на собствен мониторинг на екологичното състояние по биологичния елемент за качество (БЕК) - риби, на реките в участъците между водохващанията и съответното хидротехническо съоръжение.“;

— „За всички водни тела, чието екологично състояние е определено като по-ниско от добро, или в зоните, в които природозащитното състояние на водозависимите видове и природните местообитания е неблагоприятно, да се въведат условия при издаване на нови и продължаване на срока на действие на издадени разрешителни за водоползване, с цел недопускане влошаване на природозащитното състояние на видове или природни местообитания, предмет на опазване в защитените зони, в т. ч.: ... Въвеждане на условия в разрешителните по реда на ЗВ за осигуряване на функционалната свързаност на водното тяло по отношение на фрагментиращи структури, функциониращи без съоръжения за осигуряване на непрекъснатост и проходимост на реката или с неефективни такива; Въвеждане на условия при издаване на разрешителни по ЗВ за МВЕЦ/ВЕЦ и при преразглеждане на разрешителни за осигуряване на техническо решение и план за изнасяне на дънни утайки“.

— „За прилагане на мерките, предвиждащи изграждане или реконструкция на изградени "рибни проходи" те да бъдат съобразени с ръководството на Организацията по прехрана и земеделие (ФАО) на ООН, с технически документ „Measures for ensuring fish migration at transversal structures“ (МКОРД/ICPDR,2013) или други приложими европейски ръководства, до приемането на Наредбата за рибните проходи по чл. 44б, ал.3 от Закона за рибарството и аквакултурите. Приоритетно да се използват близки до природата видове проходи (байпаси и рибни рампи). Изборът на други видове рибни проходи да се извършва само при



неприложимост на близките до природата видове, като се препоръчва използването на рибен проход с вертикални слотове.“.

„Заклучение: Предвид гореизложеното, реализирането на ИП *„Рехабилитация на МВЕЦ „Леденик“ с подмяна на хидрогенераторното оборудване“* е допустимо спрямо целите за опазване на околната среда, заложили в ПУРН 2016 – 2021 г., при спазване на мерките посочени в т. 1.1.2. от настоящото становище.

1.2 По отношение на План за управление на риска от наводнение (ПУРН) 2016 – 2021 г. в Дунавски район

ПУРН е приет с Решение № 1104/29.12.2016 г. на Министерски съвет. За утвърдените райони със значителен потенциален риск от наводнения (РЗПРН) са изготвени карти на заплахата и риска от наводнения при вероятен период за повторно настъпване 20 г., 100 г. и 1000 г.. ПУРН включва мерки за намаляване на риска от наводнения, една част от които са предвидени за конкретни РЗПРН, а други са общи за РБУ.

ПУРН и картите на заплахата и риска от наводнения са публикувани на интернет страницата на БДДР – www.bd-dunav.org, секция „Управление на водите“, подсекция „Управление на риска от наводнения“, в част „План за управление на риска от наводнения“ и част „Кarti на заплахата и риска от наводнения“.

1.2.1. Съгласно предоставената информация, ИП попада в РЗПРН с висок потенциален риск от наводнения с код BG1_APSFR_YN_023 и име „р. Янтра между градовете Велико Търново и Горна Оряховица“. Картите на заплахата и риска от наводнения за този РЗПРН показват, че ИП не попада в границите на заливане при наводнения при вероятен период за повторно настъпване 20 г., 100 г. и 1 000 г..

1.2.2. Мерки, заложили в ПУРН 2016 – 2021 г., които трябва да се вземат предвид при реализиране на предвидените дейности – няма заложили конкретни мерки, касаещи настоящото ИП.

При реализация на ИП е необходимо да се имат предвид и приложимите мерки съгласно Становище по Екологична оценка № 1-1/2016 г. на проекта на ПУРН (Приложение № 16 и Приложение № 17 към ПУРН 2016 – 2021 г. в ДРБУ).

В ПУРН 2016 – 2021 г. няма предвидени забрани и ограничения, касаещи реализирането на предвидените дейности.

Заклучение: Реализирането на ИП *„Рехабилитация на МВЕЦ „Леденик“ с подмяна на хидрогенераторното оборудване“* е допустимо спрямо ПУРН 2016 – 2021 г. Предвидените дейности не са в противоречие с предвидените мерки в Програмата от мерки за намаляване на риска от наводнения.



2. Относно забраните и ограниченията, предвидени в Закона за водите, по отношение на този вид инвестиционни предложения и/или въздействия в резултат от реализирането им.

Реализирането на предвидените дейности е необходимо да се осъществи в съответствие с изискванията на Закона за водите (ЗВ) и подзаконовите нормативни документи (в т. ч. *Наредбата за ползването на повърхностните води*). Използването на водите и водните обекти се осъществява при условията и по реда на Глава трета от Закона за водите (ЗВ), в т. ч. при не нарушаване на обществените интереси (съгласно чл. 49 от ЗВ).

Възложителят на настоящото ИП е титуляр на разрешително за Разрешително за водовземане от повърхностен воден обект № 11140049/15.06.2009 г.. При изменение параметрите на разрешеното водовземане в издадено разрешително, съгласно изискванията на Глава четвърта, Раздел III от ЗВ, издаденото разрешително подлежи на изменение и обявяване по реда на чл. 62а от същият закон. Следва да се има предвид, че съгласно разпоредбите на чл. 118ж, ал. 1, т. 2. и т. 6 .от ЗВ, не се разрешава водовземане от повърхностни води за производство на електроенергия когато средномногогодишното водно количество в реката е по-малко от 100,0 л/сек и когато не е осигурена хидравличната непрекъсваемост на реката.

Съгласно разпоредбите на чл. 46, ал. 2 от ЗВ, изграждането на конструкции, инженерно-строителни съоръжения, постройки и други, при които се осъществява или е възможен контакт с подземните води, се извършва при условията и по реда на Закона за устройство на територията при спазване на изискванията за опазване на подземните води по глава осма от ЗВ.

С цел опазване на водите и водните обекти е необходимо да се спазват изискванията на Глава осма от ЗВ, в т. ч. забраните на чл. 134 от същият Закон. С цел защита от вредното въздействие на водите е необходимо да се спазват изискванията на Глава девета от ЗВ, в т. ч. забраните на чл. 143 от ЗВ.

Потенциалните въздействия в резултат от реализирането от ИП са описани и взети предвид при направените заключения за допустимостта на ИП в т. 1. от настоящето становище.

2. Относно информация за съществуващи или разрешени въздействия върху водното тяло в района, които трябва да бъдат взети предвид при последваща процедура по глава шест от ЗООС.

Съгласно наличната информация в БДДР, в района предвиден за реализация на ИП (в обхват 1 000 метра), няма съществуващи или разрешени въздействия върху повърхностно водно тяло с код BG1YN900R1015.

3. Относно информацията за свободните водни ресурси в частта от подземно водно тяло, от което се предвижда водовземане (чрез съществуващи или чрез нови съоръжения), опасността от замърсяване на подземните води в процеса на изграждане на нови тръбни (сондажни) кладенци и изисквания за предотвратяване на замърсяването.

ИП не предвижда водовземане от подземни водни тела.



4. Относно мотивирана оценка за значителното въздействие върху водите и водните екосистеми.

Реализирането на ИП „Рехабилитация на МВЕЦ „Леденик“ с подмяна на хидрогенераторното оборудване“ не се очаква да окаже значително въздействие върху водите и водните екосистеми и е допустимо спрямо целите за опазване на околната среда, заложиени в ПУРБ 2016 – 2021 г. и ПУРН 2016 – 2021 г., при спазване на мерките посочени в т. 1.1.2. и законовите разпоредби, описани в т. 2 на настоящото становище.

5. Заключение за приложимостта на чл. 93, ал. 9, т. 3 ЗООС.

Предвид гореизложеното, считам, че чл. 93, ал. 9, т. 3 от ЗООС е неприложим за ИП „Рехабилитация на МВЕЦ „Леденик“ с подмяна на хидрогенераторното оборудване“.

С уважение,

ИНЖ. ПЕТЪР ДИМИТРОВ

Директор на Басейнова дирекция „Дунавски район“

